

Etteren

VOJ

Nr.2 // 2024

Hjælp til kræftramte brandfolk

Ny praksis betyder, at brandfolk ramt af to alvorlige kræftsygdomme vil kunne få dem anerkendt som arbejdsskader.

Side 8

Brand i Børsen

Et flammehav af en voldsom styrke var det syn, der mødte brandmester Thomas Thode fra Specialtjenesten i Hovedstadens Beredskab, da han som en af de første gik ind i den brændende børsbygning.

Side 12

TEMA: TR

Det kan du bruge din TR til. I dette nummer: Martin Bjerg Nielsen, Parkering København. Martin arbejder benhårdt på at få gode aftaler i hus for den lille faggruppe af parkeringsvagter.

Side 15

Gode forsikringer til skarpe priser

Vi får nogle af
markedets bedste
forsikringer ...

... til konkurrence-
dygtige priser -
for sammenhold
betaler sig!

Scan QR-koden, eller læs mere på
tjm-forsikring.dk/foa1

Sammenhold
betaler sig

INDHOLD

- 4 Gæt et sted
- 5 Vinder af Gæt et sted - Et liv som fuldbefaren globetrotter
- 8 Kræftramte brandfolk får hjælp
- 10 Faglige fællesskaber kan noget
- 12 Brand i Børsen
- 14 Mette Lykke Bastiansen stopper i FOA 1
- 15 TEMA: Det kan du bruge din TR til. I dette nummer: Martin Bjerg Nielsen
- 18 Kongelig anerkendelse efter 40 års ansættelse
- 20 Vidste du det om kongelige medaljer?
- 22 **Arrangementer:**
Byvandring med Gadens Stemmer, kanalrundfart
- 23 Opslagstavlen
- 24 Leder: Prepper du?

5

En fuldbefaren globetrotter

Han har rejst verden tynd fra Grønland til Afrika og fra Kina til USA. Mød Gunnar Schellerad-Andersen, en ægte globetrotter - og vinder af Gæt et sted.

14

Tak for samarbejdet, Mette!

Mette Lykke Hansen har fået nyt job hos FOA forbund. Vi siger farvel til vores gode kollega gennem 15 år.

18

Kongelig anerkendelse

Rådhusbetjent Flemming Dam er en af de offentligt ansatte, der har modtaget Dronningens Fortjenstmedalje for sit arbejde i Københavns Kommune i 40 år. Få historien om et langt arbejdsliv og facts om medaljen.

ETTEREN • NUMMER 2 • 2024 • 26. årgang

Forsidebilledet: Foto: Ida Marie Odgaard/Ritzau Scanpix • **Udgiver:** FOA 1, Vilhelm Thomsens Allé 9, 2500 Valby Faglig afd. tlf. 46 97 11 00 • A-kassen tlf. 46 97 11 01 • foa1@foa.dk www.foa1.dk • **Åbningstider:** Mandag-torsdag: 8.30-16.00, Fredag: 8.30-15.00 • **Redaktion:** Ken Petersson (ansv.), Claus Windfeld og Anette Olsen • **Produktion:** KLS PurePrint • **Udgivelsesdatoer i 2024:** Etteren udkommer fire gange i 2024. Du er velkommen til at foreslå indhold til bladet. Forslag skal være os i hænde senest 26. august til bladet, som udgives i uge 43.

FOA

SAMMEN
GØR VI FORSKELLEN

Vi tager ansvar for
indholdet og er tilmeldt

PRESSE
NÆVNET

Hvor står konen med kysen?

Du er helt sikkert gået forbi hende på din vej rundt i København. Gæt hvor er billedet taget. Som altid er stedet nævnt inde i bladet.

Har du et bud, så send dit svar til foa1@foa.dk eller i en konvolut til FOA 1, Vilhelm Thomsens Alle 9, 2500 Valby. Du har chancen for at vinde et gavekort på 400 kr. til www.gavekortet.dk. Send dit svar senest to uger efter modtagelsen af bladet. Skriv Gæt et sted i emnefeltet.

Husk navn og kontaktinformationer. ●

Tillykke til vinderen af sidste nummers Gæt et sted konkurrence:

Gunnar Schellerad-Andersen gættede, at lampen hænger på hjørnet af Tomsgården Brandstation på Frederikssundsvej. Vi har kvitteret med et gavekort på 400 kr. Etteren besøgte Gunnar i hans bolig på plejecentret på Frederiksberg, hvor han bor, og her fik vi en masse historier fra hans spændende liv med rejser i hele verden. Læs interviewet med ham på de følgende sider.

Lampen hænger på hjørnet af Tomsgårdens Brandstation, der blev opført i 1906-07 af stadsarkitekt Hans B. Wright. Stilen er nybarok, og bygningen er opført med håndstrøgne tegl på granitsokkel. Brandstationen lå dengang på landet, og brandbilerne var hestetrukne. Så kan man selv forestille sig, hvor 'hurtigt' det er gået med at få slukket brande. Der var også en hel fløj langs Frederikssundsvej, der blev brugt til hestestald. Senere blev hestestalden ombygget til at huse automobiler, som man kaldte køretøjerne dengang.

Et medlem har i øvrigt skrevet til os, at lampen blev renoveret for 5-6 år siden, efter den blev påkørt af en lastbil.

Et liv som fuldbefaren globetrotter

At rejse er at leve, kunne være overskriften for Gunnar Schellerad-Andersens liv. Den nu pensionerede portør har rejst verden tynd og oplevet mere end de fleste, og var det ikke for kørestolen, ville han givetvis spadserere rundt i en gade i Rio de Janeiro eller nyde synet af et drivende isbjerg et sted i Grønland.

Det er ikke rejseoplevelser, der har manglet i Gunnar Schellerad-Andersens liv. Sammen med sin mand Helge, har Gunnar besøgt alle syv kontinenter på over 176 rejser i sit 79-år lange liv, og de to ville sikkert ikke tøve med at pakke kufferterne og hoppe på et fly til Fjernøsten, hvis det var muligt. Nu kniber det dog en smule med bentøjet, og transport i kørestol sætter sine begrænsninger.

Siden en ulykke for nogle år siden, hvor Gunnar brækkede nakken, har han boet på plejehjem. Helge bor stadig i lejligheden på Frederiksberg, men han er taget ud på plejehjemmet den eftermiddag, vi besøger Gunnar.

De to har rejst fra det nordligste Grønland til Sydpolen, Japan rundt på egen hånd, Sydamerika, Afrika, Kina, Nordkorea, Tahiti, Tongaøerne, ja, faktisk over det meste af verden.

"Vi havde begge en stor lyst til at rejse, og når mine friperioder mellem vagterne passede ind i Helges arbejde, så rejste vi rundt," fortæller Gunnar med en stemme, der er lidt spag pga. ménene fra ulykken.

For at gøre de oversøiske rejser til fjerne destinationer økonomisk overkommelige, udså parret sig de billige flybilletter med stop undervejs og hoteller uden stjerner.

"Vi valgte noget billigt, men som så pænt ud," fortæller Gunnar.

"Det vigtigste var jo at se noget", supplerer Helge. Han kan ikke dy sig for at fortælle historien om, hvordan Gunnar havde fyldt kufferten med dåsetun for at få rejsebudgettet til at strække lidt længere.

"Han havde så mange dåser med, at vi var ved at blive taget i tolden til USA, fordi det så mistænkeligt ud," klukker Helge.

Til gengæld lod de to verdensfarere

sig gerne friste af lokale specialiteter.

"Hvis vi så noget spændende, gik vi på lokale restauranter og spiste, for man skal jo også smage. Så sad vi på gulvet og spiste middag," tilføjer Gunnar.

"Det var i Kirgisistan i et nomadetelt, på en arrangeret grupperejse" refererer Helge.

Her blev de to inviteret ind i en lokal jurt (telt), hvor de udvekslede gaver: platter af kongeligt porcelæn fra Danmark mod et par flasker gæret hoppemælk. Der var nok til at forsyne hele gruppen til morgenmaden næste dag, men det vakte ikke den store lykke, husker Helge.

"Du kan også fortælle om dengang,

du spiste slange i Kina," opfordrer Helge, men ender med selv at fortælle historien.

"Vi skulle vælge en levende slange i et bur, og den kinesiske kok klippede hovedet af med sådan en almindelig husholdningssaks. 20 min. senere fik vi den serveret friteret. Men så skulle vi også drikke to snaps - en af galden og en af blodet. Det var stærkt."

"Og det drak vi," bekræfter Gunnar. "Slangekødet smagte lidt ligesom ål."

Eksotiske Amager

Gunnar startede med at rejse, da han var 20 år.

"Jeg har altid godt kunnet lide at rejse og opleve. Min første tur var til

Da Gunnar var indlagt på intensiv på Hvidovre efter sin ulykke, hvor han havde brækket nakken, rullede personalet ham op til den afdeling, hvor han havde arbejdet som portør.

"Der var et par stykker på vagt, der kendte mig. Det var dejligt at se sit gamle arbejdssted, for jeg var glad for at være der. I de 40 år, jeg var indenfor hospitalsvæsenet, gik jeg glad på arbejde og glad hjem. Jeg kedede mig aldrig," fortæller Gunnar. Foto Anette Olsen

Berlin, og så Gran Canaria. Og så gik det ellers derud a'. Jeg har rejst hvert efterår sammen med Helge."

21 rejser til Amerika er det også blevet til. Krydstogtet til Grønland topper dog som en af de bedste rejser. Men udflugter og vandreture i Danmark kan også noget, især når man vandrer sammen med andre. Gunnar og Helge har fx travet Amerger rundt hele otte gange og finder den flade ø og naturen derude lige så eksotisk som mange andre steder.

Ikke noget med 11-timersregel

Gunnar har arbejdet hele livet, og allerede som 15-årig havde han job som piccolokontrollør i Tre Falke Bio på Frederiksberg, selvom man egentlig skulle være fyldt 16, og der havde han mulighed for at se alle de film, han ville - næsten.

"Når der blev vist film, der var forbudt for børn, så måtte jeg ikke være der. Sådan var reglerne. Men i Tre Falke Bio spillede vi også "South Pacific", og den var fredelig, så der fik jeg lov," fortæller han.

Hvad er din yndlingsfilm?

Gunnar leder lidt i tankerne, og Helge bryder ind: "Du elsker Morten Korch, men det må jeg jo ikke sige. Og så kan du replikkerne i "Far til Fire" udenad." Det bringer smilet frem hos Gunnar.

"Men jeg bryder mig bare ikke om de nye Far til Fire-film," understreger han.

Efter Tre Falke Bio, arbejdede Gunnar i Enghavebio. Han havde også job i kiosken på Viking Baadene, der sejlede mellem København og Landskrona.

"Vi sejlede fra om morgenen kl. 8.30 til om aftenen til kl. 22. Det stod på fra påske til oktober, hver dag. Så kunne man tage en pause om formiddagen, hvor der ikke var så travlt. Det var et muntert publikum, især om aftenen, når de var ude at sejle

med fuld middag og dertilhørende," husker Gunnar.

Portør i 40 år

Gunnars glæde ved udadvendt arbejde med mennesker tegner sig som en rød tråd gennem hans arbejdskarriere. Allerede da han var i lære hos manufakturfirmaet C. Olesen rejste han med repræsentanter rundt på hoteller i Danmark og var med til at præsentere varerne. Men da han så en annonce for et job som portør på Kommunehospitalet i København, sprang han til.

"Jeg kom i lære og arbejdede de første 4-5 måneder som portør.

Det at jeg nu bor på plejehjem gør, at jeg følger meget med i, hvad der foregår på sosu-området og i sygeplejen.

Siden arbejdede jeg i portørcentralen, hvor jeg lavede regnskaber og vagtplaner. Det var et dejligt arbejde," fortæller Gunnar.

Gunnar arbejdede i hospitalsvæsenet i 40 år og var i de sidste år leder af Hvidovre Hospitals Kapel. Kort før han gik på pension i 2010, modtog han Dronningens Fortjenstmedalje.

"Jeg var i audiens i 2-3 minutter, hvor jeg fortalte om mit arbejde. Og så sagde dronningen: 'Ja, det er der også nogle, der skal gøre'. Og så var det overstået, og så bukkede man jo pænt," husker Gunnar, der havde lånt et par hvide handsker til lejligheden, som protokollen foreskriver.

Gift ved et tilfælde

Gunnar mødte sin livspartner Helge i

1974. Helge arbejdede som bibliotekar og var 'sprogmanden', når de var ude at rejse. De to indgik registreret partnerskab i 1994, og da de flere år senere hørte om muligheden for at blive lovformeligt gift, undersøgte Helge sagen.

"Vi sad en morgen med morgenhår og det hele, og jeg ville lige prøve at taste vores oplysninger ind på computeren. Så prøvede jeg bare at trykke på 'send', og så gik den igenem. Så sagde jeg til Gunnar: 'Gud, jeg tror sgu' vi er blevet gift!' Og det skete så med tilbagevirkende kraft fra 1994. Et par uger efter kom der alle mulige officielle dokumenter," husker Helge.

Gunnar supplerer med at fortælle, hvorfor de blev gift.

"Vi holdt lidt igen hele tiden, for jeg synes, det kunne være lige meget - men jeg er jo tjenestemand, og hvis vi ikke var registrerede eller gift, så er det kun mig, der har en tjenestemandspension, men hvis man er gift, arver ægtefællen tjenestemandspensionen."

Og sådan blev det, og Gunnar og Helge fejrede med en middag på Jensens Bøfhus.

Følger med i fagpolitik

Gunnar har stadig interesse for fagpolitik og læser både FOA Fagblad, Etteren og aviser.

"Det at jeg nu bor på plejehjem gør, at jeg følger meget med i, hvad der foregår på sosu-området og i sygeplejen," fortæller han.

Biografen trækker også stadig, og Gunnar har deltaget i FOA 1's biografarrangementer i Cinemax på Fiske-torvet, og ellers går han og Helge film i Falkoner Bio.

"Man kan køre lige ind fra gaden, og der er plads til kørestolen og til pårørende på rækken ved siden af. Vi har set "Rom" med Bodil Jørgensen - det var en god film," fortæller Gunnar. ■

Kræftramte brandfolk får hjælp

For kræftramte brandfolk er der nu hjælp at hente i forhold til at få anerkendt deres sygdom som arbejdsskader. Det er en stor sejr, siger Thomas Brücker, sektorformand i FOA.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES) fastslår med ny praksis, at der er tilstrækkelig evidens for, at der er en årsagssammenhæng mellem brandbekæmpelse og to kræftformer: Blærekræft og lungehindekræft. Det betyder, at brandfolk ramt af de to alvorlige sygdomme vil kunne få dem anerkendt som arbejdsskader.

”Det er en stor sejr for FOA. Vi har i mere end ti år kæmpet for at få anerkendt sammenhængen mellem arbejdet med at slukke brande og forekomsten af kræft. Vi er meget glade for, at vi er kommet så stort et skridt videre,” siger Thomas Brücker, sektorformand i FOA i en pressemeddelelse [november 2023].

Genoptagelse af afviste sager muligt

Tidligere afviste sager om blærekræft og lungehindekræft kan genoptages med den nye praksis hos AES:

”Som følge af drøftelserne i Erhvervssygdomsudvalget kan tidligere afviste sager om blærekræft efter udsættelse for sod og PAH’er anmodes genoptaget. Det samme gælder tidligere afviste sager om lungehindekræft efter asbestudsættelse. Muligheden for genoptagelse gælder alle erhverv og er ikke begrænset til brandfolk”, skriver AES.

Dermed er der altså fundet tilstrækkelig dokumentation for at både lungehindekræft efter udsættelse for asbest og blærekræft efter betydelig udsættelse for sod kan relateres til arbejdet som brandmand.

”Lidt ro i maven”

”Det kan give nogle af vores ramte medlemmer lidt mere ro på, mens de kæmper med sygdommen. Det er vi meget glade for, at vi har fået presset igennem. Det er nyt, at man har sods indvirken med i ligningen, men det er vigtigt. Vi beskytter os efter alle kunstens regler i brand-

arbejdet, men det at undgå kontakt med sod kræver en ekstra indsats og kan i visse tilfælde være svært at undgå,” fortæller Thomas Brücker. Han forventer, at den nye praksis vil betyde, at flere sager om blærekræft og lungehindekræft i fremtiden vil blive anerkendt.

”Vi taler om to meget alvorlige sygdomme. Vores kollegaer bliver ramt, fordi de passer et vigtigt arbejde. Så skal de ikke efterlades til at kæmpe for sig selv, når de bliver ramt af sygdom,” siger Thomas Brücker.

Endnu bedre forebyggelse

Selvom der er meget stort fokus på sikkerheden for brandmænd, kan man altid gøre det bedre, mener Thomas Brücker.

”Man kan gøre endnu mere for at forebygge. Der findes bedre uniformer end dem, der bruges i dag, som bedre skærmer imod partikler. Der kan sættes endnu bedre initiativer ift. vaskefaciliteter på brandsteder-

Thomas Brücker,
Sektornæstformand
Teknik og service

Man kan gøre endnu mere for at forebygge. Der findes bedre uniformer end dem, der bruges i dag, som bedre skærmer imod partikler.

ne, end tilfældet er det i dag, og så er der små brandstationer og især deltidsbrandfolk, der slet ikke er kommet i gang med forebyggelse,” siger Thomas Brücker.

Hvordan kan risikoen for kræft gøres mindre?

Der kan gøres meget for at beskytte brandfolk mod påvirkning af de farlige stoffer, der mistænkes for at kunne give kræft. Det kræver forebyggelsestiltag før, under og efter indsatsen. I alle tre faser har både mandskab, ledelse og arbejdsplads et ansvar for højt fokus sikkerhed og sundhed. ■

Hvad kan du selv som brandmand gøre?

FOA har lavet en tjekliste – se mere på Forebyg kræft | FOA

Før indsats

- ✓ Sæt dig ind i de rammer og retningslinjer, der er for indsatser
- ✓ Tal med hinanden på stationerne om, hvordan I vil sikre jer selv og hinanden på indsatser
- ✓ Sørg for, at alle nyansatte ved, hvordan I gør hos jer
- ✓ Snak med ledelsen om, hvad der skal til af rammer og materiel for at kunne udføre indsatser sikkerhedsmæssigt og sundhedsmæssigt forsvarligt
- ✓ Sørg for, at du har rent og korrekt udstyr klar inden en indsats
- ✓ Sørg for, at du er mentalt og fysisk klar til at indgå i indsatser

Under indsatsen

- ✓ Brug beskyttelsesværn under indsats – både egentlig indsats og efterslukning
- ✓ Sæt dig aldrig ind i dit køretøj med beskidt udstyr på
- ✓ Brug filtermasker og engangshandsker, når du lægger din beskidte branddragt i en varmvandsopløselig pose og rengør udstyr på skadestedet
- ✓ Aftal, at det er o.k., at I siger til hinanden, hvis I glemmer udstyr eller procedurer
- ✓ Skift til ren beklædning, inden du forlader indsatsen, hvis din branddragt er beskidt
- ✓ Sørg for, at du overholder god personlig hygiejne, herunder vasker hænder og ansigt, inden du spiser på skadestedet
- ✓ Rengør dig, hvis du holder pauser – også selvom der er tale om en kort pause.

Efter indsats

- ✓ Sørg for at aflevere dit beskidte udstyr til rengøring så hurtigt som muligt
- ✓ Hav ikke din beskidte branddragt på, når du opholder dig i sove-, spise- eller opholdsrum
- ✓ Brug altid handsker og filtermasker, når du på stationen er i kontakt med beskidt udstyr – både køretøj, værn og beklædning
- ✓ Gå i bad, så snart det kan lade sig gøre efter en indsats
- ✓ Rengør dit udstyr, inden I tager hjem på stationen

Faglige fællesskaber KAN NOGET

Formanden for arbejdspladsklubben KbaK, brandmand Andreas Keil, er stolt af klubbens høje medlemstilslutning, for det giver pondus og et stærkere udgangspunkt, når der skal forhandles løn og tillæg. Og det er der brug for, mener han.

Som arbejdspladsklub er KbaK med til at sikre ordentlige og rimelige aftaler i forhold til bl.a. arbejdsforhold, arbejdsmiljø, lønforhold og lokalaftaler og er i det hele taget medlemmernes faglige støtte og direkte talerør.

Tillidsrepræsentant og brandmand ved Hovedstadens Beredskab Andreas Keil mener, at arbejdsgiverne generelt er blevet tungere at

danse med, når det gælder lønforhandlinger, og at tingene ikke kommer så let.

Vi skal kæmpe hårdere for vores tillæg

”Når jeg så kigger på de ting, mine tidligere kollegaer har forhandlet igennem, så sidder jeg nogle gange og tænker: Hold op, jeg synes, vi kæmper meget mere for hvert tillæg og tillægsstørrelse,” siger han.

”Derfor er det vigtigt, at vi har et højt medlemstal, det giver os en stærkere slagstyrke.”

Af den grund arbejder KbaK også målrettet på at få de unge til at melde sig ind i fagforeningen FOA og på den måde være med til at styrke arbejdsfællesskabet.

”Vi gør meget for at hive fat i de unge, og vi bruger meget energi på at vise, at vi ikke bare er en arbejdspladsklub, der sørger for, at regler

bliver overholdt, men at vi også gør noget på andre områder. Vi prøver også at hjælpe enkelte medlemmer, hvis de har udfordringer, som ikke nødvendigvis handler om arbejdet, og vi giver også økonomisk støtte til lokale arrangementer. Vi har fx et par kollegaer, der skal til Canada til nogle mesterskaber i FireFit Championship, det støtter vi også. Vi har også lavet en lille pjece, der handler om PTSD og stressrelaterede reaktioner i samarbejde med vores ledelse, så vi gør mange ting udover det, du kan forvente af en arbejdsplads,” forklarer Andreas Keil.

Kæmper for bedre brandmandsuddannelse

Et af de områder, KbaK har fokus på, er uddannelse. Andreas Keil vurderer, at brandmandsjobbet er blevet mere kompliceret i forhold til bl.a. nye typer byggerier, infrastruktur og ny teknologi, og at der bliver stillet større krav. Som det er nu, er det op til de enkelte beredskaber ude i landet at tilrettelægge kurser og uddannelse i brandmandsfaget, og det er ikke godt nok, mener Andreas.

”Det tager 1,5 måned at blive brandmand i dag. Efter to uger har du en grunduddannelse, hvor du lærer at slukke en frituregryde og bruge en pulverlukker, derefter kan du tage det, der hedder en Funktionsuddannelse, hvor du lærer at slukke brand, den del tager en måned. Så det er ikke en reel uddannelse. I Sverige og Norge har man brandmandsuddannelser, så vi synes jo, man skulle kigge i den retning og lade sig inspirere,” siger han.

”Sammen med FOA og 3F presser vi på for, at der skal oprettes en erhvervsfaglig brandmandsuddannelse. Det skal vi have overbevist politikerne på Christiansborg, arbejdsgiverne, kommunerne og KL om. Efterfølgende skal man blive enige om indholdet mellem FOA og 3F. Så det kæmper vi for,” siger Andreas.

Sammen med FOA og 3F presser vi på for, at der skal oprettes en erhvervsfaglig brandmandsuddannelse.

En bedre uddannelse skal også give bedre karrieremuligheder og gøre det nemmere at skifte fag.

”Vi har også brug for en uddannelse, der klæder folk bedre på, så de kan lave noget andet, når de ikke længere kan være brandmænd ude i det operative. Man kan ikke forvente, at du fortsætter som til brandmand og røgdykker, når du er lidt over 60. Så skal du have nogle andre karrieremuligheder, men også generelt set er det vigtigt med andre karrieremuligheder,” understreger han.

John Wayne-kultur

At være brandmand er ikke et almindeligt 8-16 job. Som brandmand arbejder man normalt i 24-timersvagter i to døgnvagter om ugen.

”Så man bliver som små familier”, fortæller Andreas.

”Vi har nogle specielle arbejdsmønstre, og vi har en stærk faglig identitet og kultur indenfor faget, som du ikke nødvendigvis ser på andre arbejdspladser. Man kan kalde det en John Wayne-kultur, fordi der er en vis machokultur og identitet omkring det at være brandmand. Det kan godt være svært for folk en gang imellem at erkende deres sårbarheder. Det kræver et mere fortroligt rum, og det rum prøver vi at stille til rådighed,” forklarer Andreas.

Jobbet kan til tider være barskt, og det kræver også en vis robusthed.

”John Wayne-kulturen er også en af vores styrker, for den er med til at sikre noget af den hårdhed, som også er nødvendigt at have i vores branche.

Man har også brug for at kunne tage en ordre og ikke at diskutere hvert ord, der bliver givet. Det er der behov for ude på skadestedet,” siger han.

Samtidig tror Andreas Keil også, at der vil ske ændringer i kulturen med de nye generationer, som har et andet perspektiv på mange ting. Måske i takt med, at der bliver ansat flere kvinder og folk med anden etnisk baggrund end dansk.

”Vi har lige ansat fire kvinder, så ud af cirka 400 brandfolk er der nu seks kvinder. Der er ikke så mange kvinder, der søger ind, men det har jo også noget at gøre med, hvad man appellerer til. Men vi gør os umage for at tiltrække en lidt mere mangfoldig medarbejdergruppe også i forhold til etnicitet. Vi har heller ikke mange folk med en ikke-vestlig baggrund. Jeg tror, det er en 5-6 stykker,” fortæller Andreas, der også nævner, at KbaK har tradition for at støtte Priden. ■

Fakta om KbaK:

- Kommunale brand- og alarmcentralfolk København - KbaK er en arbejdspladsklub under FOA 1.
- Når du melder dig in i FOA, er du automatisk medlem af KbaK. Kontingent til klubarbejdet i en faglig klub er en del af fagforeningsmedlemskabet.
- Klubben har 320 medlemmer og repræsenterer brandfolk, alarm- og vagtcentralpersonale samt vægte ansat i Hovedstadens Beredskab.
- I KbaK sidder en tillidsrepræsentant for hver af de 10 brandstationer i København.

BØRSEN BRÆNDER

Brandmester Thomas Thode og hans hold fra Specialtjenesten i Hovedstadens Beredskab fik bekæmpet ilden i Børsen, inden den nåede at fortære hele Børsbygningen. Faktisk var det Thomas' beslutning om at fortsætte brandslukningen på loftet og ikke vente til spiret styrtede ned, der gjorde forskellen og reddede 45% af Børsbygningen. Det resultat, er Thomas stolt af i dag.

Tirsdag d. 16. april kl. 7.36 går alarmerne på Hovedbrandstationen bag Københavns Rådhus. Thomas Thode, der som altid er mødt ind lidt tidligere, er en af de første ved Børsen til at tage kampen op mod det, der skal blive en historisk brand.

"Vi kan godt høre på radioen, at det er hektisk. Der bliver sagt, at det er kritisk, og at

man skal opgradere, altså at der skal sendes flere køretøjer. Man trykker på den store knap, for man kan godt se, at det her er noget, der udvikler sig meget hurtigt," fortæller Thomas.

Lige så snart brandbilen drejer rundt om hjørnet nede ved Slotsholmen, kan Thomas se, at der er tale om en stor brand, og at det skal gå hurtigt.

"Der var massiv røgudvikling fra taget, og jeg siger til gutterne: 'Den er

god nok den her', og så tænker jeg, at det gælder om at komme op på taget hurtigst muligt og få øjne på, hvad der sker," fortæller Thomas.

I øjenhøjde med et frådende flammehav

Allerede ca. 7.45 er Thomas på vej op på stilladset med sit hold af røgdykkere.

"Lige så snart vi kommer derop, kan jeg se, at dele af taget brænder, men også at hele tårnet er omspændt af flammer."

Brandfolkene får hurtigt trukket en slange op og begynder den udvendige slukning.

"På det tidspunkt ved vi ikke, hvad der sker indenunder taget, men lige så snart vi er gået i gang, tænker jeg, at jeg må ind og se, hvad der sker," siger Thomas.

Han finder et lille kvistvindue, får det åbnet, så han kan lyse ind med en lommelygte.

”Jeg kan se, det er et kontor, og at der ikke er røg. Der er også et gulv, jeg kan lande på. Så jeg glider ind gennem et vindue og går ned mod den ende, hvor tårnet står. Der er et par branddøre – på det tidspunkt ved jeg ikke, at jeg står ved en brandmur – jeg åbner døren og kan se ind i tårnrummet, der er ét stort flammehav.”

Thomas kan mærke strålevarmen fra flammerne og er overvældet

over, hvad han ser: Brændende gulv, vægge, tårnet; alt brænder hele vejen op til kippen i det store rum. Røgen fra branden bliver trukket ud gennem det hul, branden har lavet omkring spiret.

”Og der står jeg lige og tænker: ’Hold nu kæft, hvad skal der til her’. Jeg ved jo godt, at det ikke nytter noget at slukke noget oven på, branden bliver drevet nedefra.”

Thomas får tilkaldt et røgdykkerhold, og de begynder at angribe branden indefra.

”Det eneste jeg tænker på er at der stadig er noget af bygningen, der ikke brænder, og jeg vil gerne sikre, at ilden ikke løber forbi os ved at prøve at holde ildebranden på den ene side af branddøren. Så det gælder om at afkøle de røggasser, der er deroppe, så de ikke trænger videre ind i bygningen,” forklarer Thomas.

Dragespiret styrter ned

I mellemtiden kan indsatslederen på gaden se, at det flammeomspændte spir truer med at vælte, og Thomas og hans hold får besked om, at de skal trække sig væk.

”Men jeg kan jo se, hvad der sker inde i bygningen, og jeg ved, at hvis vi lukker ned for vores slanger, så mister

vi resten af bygningen – det er jeg er slet ikke i tvivl om,” siger Thomas.

Han skynder sig ned på gaden, får fat på indsatslederne og overbeviser dem om, at de skal fortsætte med at bekæmpe branden under taget.

”Jeg siger, at jeg mener, vi har en reel mulighed til at holde branden, og at jeg mener, det er forsvarligt. Så står de lige lidt, og så siger de, ’hvis du mener, det er forsvarligt, så er det det vi gør’.”

Thomas er fuldt ud klar over, at der kan være risiko for, at spiret styrter ind over taget, men han tror på, at bygningens solide trækonstruktion vil holde. Det gør den også, og mens brandfolkene knokler løs med at holde flammerne i skak, styrter spiret ned på gaden – uden at Thomas’ hold bemærker det.

”Vi får at vide over radioen, at spiret er væltet. Det giver en ro i maven, for det betyder, at beslutningen om at blive var god, vi er ikke kommet til skade,” fortæller Thomas.

En altafgørende beslutning

De næste mange timer arbejder røgdykkerne på at slukke ilden og afkøle røggasserne i det rum, der brænder, så ilden ikke trænger ind i den ’raske’

→ del af bygningen og med fokus på at sikre brandmuren.

Taktikken er at forhindre branden fra at brede sig til den anden halvdel af bygningen ved at skære en rille på en halv meter gennem konstruktionen.

”Vi får kædesave og skæremaskiner op, og så er det bare i gang med at skære. På det tidspunkt får vi også ekstra ressourcer, der kan hjælpe, for der har gutterne efterhånden har været i gang i 2-3 timer.”

Først kl. ca. 13.30 kommer Thomas’ hold ned fra taget.

”Det er mærkeligt og helt specielt at komme ned på gaden og se, at den ene del af Børsen er brændt væk. Men der, hvor vi har siddet, er bygningen der stadig. Jeg kunne mærke, at det var en god beslutning at blive deroppe, og at vi fik lov til det også. Det er jeg stolt af,” siger Thomas.

Thomas har været med til mange voldsomme ildebrande, men branden i Børsen er den ildebrand, der har betydet mest.

”Det her er nok en af de vigtigste i og med, at vores hold vinder slaget deroppe. Den brand kommer jeg til at huske, netop pga. den forskel vi gjorde,” siger Thomas.

Der er dog også en anden grund til, at lige netop den brand får en ekstra betydningsfuld dimension.

”Min egen søn var også med. Det, at vi har været med til det sammen som kolleger, er helt specielt. Han var med på det allerførste røgdykkerhold, så han var med fra starten, som jeg var. Både som kollega er jeg stolt af deres indsats, men også som far er jeg helt vildt stolt,” slutter Thomas, der den dag, Børsen brændte, havde været brandmand i 30 år og én dag, mens sønnen har været brandmand i Specialtjenesten i 2,5 år. ■

HELD OG LYKKE MED DET NYE JOB, METTE!

DET ER MED STOR taknemmelighed, at vi ser tilbage på tiden med vores medarbejder i FOA 1. Selvom det altid er en glæde at se vores ansatte tage imod nye udfordringer med begejstring, ændrer det ikke på, at det kan være både irriterende og trist at sige farvel. Mette Lykke Bastiansen har valgt at takke ja til et job i FOA forbund, hvor hun skal fortsætte med nogle af de samme opgaver, som hun tidligere har udført i FOA 1. Hendes opgave er at ringe til medlemmer, der har problemer med kontingentbetalingen og finde en løsning på denne udfordring. Mette er utrolig dygtig til dette, og vores medlemmer værdsætter hendes hjælp meget. Derfor er det en trøst for dem, at selvom opgaven overgår til forbundet, er det stadig Mette, der ringer til dem.

VI VIL SAVNE METTE, der har været en del af vores team i 15 år. Hun har altid ydet sit bedste og har været en omsorgsfuld kollega, der altid har været opmærksom på, om andre kollegaer havde brug for støtte. Gennem årene har Mette haft mange forskellige opgaver, herunder ledelsessparring, arbejde med lederudvalget og funktioner i forbindelse med vores organisatoriske projekt omkring lønftaler for nye medarbejdere. Mette nød også kollegaernes tillid i sin rolle som arbejdsmiljørepræsentant. Vi vil savne hendes smittende humør og store ansvarsfølelse, men samtidig er vi glade for, at forbundet nu får fornøjelsen af at have hende med ombord.

Forhandler sejre hjem til gavn for kollegerne

FOTO: ANETTE OLSEN

Med 10 års erfaring som tillidsrepræsentant, FTR og Faggruppeformand, er Martin Bjerg Nielsen fra Parkering København en garvet forhandlingspartner. Han om nogen ved, at lønforhøjelser og forbedringer ikke kommer af sig selv, men at det er et langt sejt træk at få ting igennem, især for en lille faggruppe. Men når det lykkes, er det en sejr.

Arbejdet som TR har givet mig rigtig meget viden omkring overenskomster, hvordan de er sat sammen, hvordan de bliver forhandlet, hvad er vigtigt osv.,” fortæller Martin Bjerg.

”Vores egen faggruppe er lille, på landsplan har vi kun 175 medlemmer, og vi står overfor meget store faggrupper i Teknik og Service-sektoren som brand og redning og

ambulance, der også vil have deres bid af kagen, så derfor er det meget svært at forhandle noget igennem i en så lillebitte faggruppe.”

En haj til forhandlinger

Alligevel er det lykkedes at komme igennem med flere hjertesager ved at vælge den rette strategi.

”Som den lille faggruppe vi er, handler det om at få lagt billet ind på den overordnede overenskomst.

Hvis vi kan få nogle ting igennem dér, der kan tilgodese os, så har vi nemmere ved at gå til bordet med de andre ting, så det er de heste, vi prøver at spille på,” forklarer Martin.

”Sidste gang fik vi sammen med sektoren forhandlet igennem, at lørdagstillægget skal udmøntes på samme måde som weekendtillægget, så man får tillægget fra første time i stedet for først fra kl. 14. Det giver en højere timeløn fra første

time. Den er jeg rigtig glad for, for der er ikke forskel på, om du arbejder kl. 11 eller kl. 14 om lørdagen, en lørdag er en lørdag, uanset hvornår, du er på arbejde. Dvs. at lørdagstillægget bortfalder, og weekendtillægget gælder for hele weekenden,” fortæller han.

Det er ikke det eneste, Martin har været med til at forhandle igennem. På baggrund af en konkret sag om en medarbejder, der vendte tilbage til arbejdsmarkedet efter at være gået på pension, men som ikke fik pension af sin løn, fordi arbejdsgiveren ikke mente, medarbejderen var berettiget til det, fik Martin med hjælp fra FOA 1 forhandlet igennem, at arbejdsgiveren skal indbetale pension, også selvom medarbejderen allerede har taget hul på pensionen.

”Så den er blevet kørt hjem, og det er vi rigtig glade for. Godt nok er det en lille gruppe, det handler om,

men rent principielt, synes vi ikke, at arbejdsgiverne skal have lov til at rende med de penge. 1. april, 2025 træder det i kraft, at du er berettiget til at få udbetalt pension, selvom du har været gået på pension,” understreger Martin.

Men ting tager tid, og visse sager og ønsker bliver taget med til forhandlingsbordet igen og igen, før det lykkes at få dem igennem.

En god sejr for variation i arbejdet

Martin Bjerg brænder for lokalaftaler, og han har en evne til at få øje på nye opgaver, der kan gøre jobbet som parkeringsvagt mere varieret og interessant for medarbejderne.

”Hvis det eneste, du gør, er at gå og scanne biler hele dagen, så bliver arbejdet hurtigt lidt ensformigt. Derfor er det godt at få andre typer opgaver ind som kan give noget variation. Så vi arbejder meget på at skabe en arbejdsplads med en mangfoldighed af arbejdsopgaver, der giver mulighed for udvikling. For hvis du ikke har mulighed for at udvikle dig, så søger du et andet sted hen,” siger Martin.

Som supplement til kerneopgaven med at indkræve parkeringsafgifter, er der på Martins foranledning kommet andre opgaver til.

”Vi prøver at give plads til nogle opgaver, der giver mening for TMF, borgerne i byen og politikerne, og som kan udføres side om side med P-kontrollen uden at det behøver gå ud over kerneopgaven. Fx har vi opgaver med at åbne og lukke kirkegårde samt runderingsopgaver i to bygninger, som TMF ejer,” fortæller Martin.

Han havde fået nys om, at der var planer om at udlicitere runderingsopgaven, men eftersom TMF havde haft opgaven tidligere, og det ikke krævede oplæring af medarbejder-

Hvis vi kan få nogle ting igennem på den overordnede overenskomst, der kan tilgodese os, så har vi nemmere ved at gå til bordet med de andre ting, så det er de heste, vi prøver at spille på,”

- forklarer Martin

ne, var det oplagt, at opgaven skulle tilbage og udføres af p-vagterne.

”Så jeg bad dem regne på, hvad det ville koste i tid ift. den tid, der så ville gå fra at skrive afgifter og ift., hvad et privat firma skulle have for det. Det er jo skatteborgernes penge, det drejer sig om, og det er bedre, at pengene bliver i kommunekassen end ender i de private aktionærs lommer, og det er også godt for beskæftigelsen. De regnede på det og kom frem til, at det ville være billigere at få to p-vagter til at rundere bygningerne end at lade et privat firma gøre det. Og vi fik opgaven!” smiler Martin.

”Det var en god sejr, og det er fuldstændig frivilligt, hvem der har lyst til at gøre det, men der er altid nogen, der byder ind”.

”Så det handler meget om at sælge ideerne til direktører og politikere, så de kan se, der er besparelser i det. Det må ikke koste penge, så køber de den ikke, så meget har jeg da lært,” understreger Martin.

Hvem skal have, og hvem skal ikke?

Er der noget, Martin ikke bryder sig om, er det lokalløn. Han kan ikke lide at skulle forhandle om, hvem der skal have tillæg eller lønforhøjelse,

FOTO: ANETTE OLSEN

Martin Bjerg Nielsen

- Ansat i Teknik- og Miljø Forvaltningen siden 2010
- Fællestillidsrepræsentant for 100 - snart 125 - ansatte P-vagter
- Faggruppeformand for Parkering, Med i øverste Hoved-MED og nederste MED for området Bygning, - Parkering og Miljø (BPM)
- Sidder i FOA 1's repræsentantskab
- Valgt som kritisk revisor for FOA Forbund

FOTO: ANETTE OLSEN

Martin Bjerg er fællestillidsrepræsentant for parkeringsvagterne i København, og går kun sjældent rundt på gader og stræder med en scanner, men tager sig af alle de opgaver, der følger med tillidshvervet. "Jeg er frikøbt 100% og kan bruge alt min tid på fagligt arbejde," fortæller Martin.

og hvem der ikke skal, fordi det ofte handler om meget smalle marginer.

"Det er heldigvis chefens opgave at forklare kollegaerne, hvorfor han/hun ikke har fået, mens den anden har. Men det er ufatteligt svært at forhandle om. Og der kommer min samvittighed og morale ind over, jeg har meget svært ved at gøre for-

skel på kollegaer, jeg godt kan lide. Det svarer til at bede en mor om at vælge mellem sine børn, hvem skal have, og hvem skal ikke? Det bliver aldrig nogensinde rutine," understreger Martin.

"Egentlig mener jeg, at lokalløn bør afskaffes til fordel for et mere retfærdigt system, der tilgodeser mere bredt," siger han.

Parkeringsvagt ved et tilfælde

Martin Bjerg er uddannet grafiker og arbejdede med at trykke aviser, men da finanskrisen slog til i 2010, og gratisaviserne lukkede en efter en blev han afskediget sammen med en masse andre kolleger.

"Avisbranchen døde fuldstændigt, og alle blev afskediget, men jeg ville ikke være arbejdsløs, så jeg søgte job som parkeringsvagt. Jeg tænkte, 'det skal bare være midlertidigt, indtil jeg finder noget andet, jeg skal ikke være parkeringsvagt', men nu har jeg været her i 14 år, så jo det skulle jeg," griner Martin.

I dag går han sjældnere rundt på gader og stræder med en scanner, men tager sig af alle de opgaver, der følger med tillidshvervet.

"Jeg er frikøbt 100% og kan bruge alt min tid på fagligt arbejde," fortæller Martin.

Han sidder bl.a. med i ansættelsesudvalget og har været med til at ansætte 25 nye medarbejdere, der starter holdvis indtil september.

"Mit job er tage imod de nye og at orientere dem om deres muligheder omkring fagforeningen, overenskomster, vores faglige klub, og hvad vi kan tilbyde som arbejdsplads. Jeg skal sikre, at de nye medarbejdere lander godt, og det er et stort arbejde, når mange bliver ansat samtidig, og jeg skal nå at danne personlige relationer til dem," forklarer Martin.

Han står til rådighed for kollegerne nærmest 24/7, men det er selvvalgt og for ham helt naturligt.

"Folk ringer også til mig om aftenen og spørger om ting, og det er fint. Jeg kunne godt sige fra, men det vil jeg ikke, jeg ved jo, at det ikke er lange samtaler, men at de ofte kan klares på 10 min., så det vil jeg gerne, det er også en måde at holde kontakten til sine kollegaer på," siger Martin. ■

Kongelig anerkendelse efter 40 års tjeneste

Det er ikke alle forundt at modtage en kongelig medalje for sit arbejde, men rådhusbetjent Flemming Dam fik i 2019 Dronningens Fortjenstmedalje for 40 års ansættelse i Københavns Kommune. Corona og siden et tronskifte forhindrede dog Flemming i at komme i audiens, mens dronning Margrethe var ved roret, så nu bliver det i stedet et møde med den nye konge.

Det var meningen, at Flemming Dam ville have taget til audiens hos dronningen for at takke for sin Fortjenstmedalje, sådan som det er kutyme, [men dog helt frivilligt], men så blev Danmark lukket ned pga. Corona. Og så kom tronskiftet.

”Vi fik at vide dagen før dronningens audiens, at det ville blive dronningens sidste audiens, så det kunne jeg ikke nå. Det kunne ellers have været meget sjovt, for der var rigtig mange derinde. Men min kone får sin fortjenstmedalje her 1. april for 40 år i ældreplejen i Gentofte Kommune, så jeg har besluttet mig for, at vi følges ad ind og hilse

FOTO: ANETTE OLSEN

”Vi er faktisk en 4-5 rådhusbetjente, der har fået Fortjenstmedaljen. Det er medarbejdere, der alle blev ansat i årene 1979-80. Man bliver spurgt, om man vil indstilles, og så skal man give Ordenskapitlet lov til at indhente oplysninger og straffeattester,” forklarer rådhusbetjent Flemming Dam, der har haft sin gang på Københavns Rådhus og mange andre adresser i Københavns Kommune gennem 40 år.

FOTO: ANETTE OLSEN

På Flemmings Fortjenstmedalje er det dronningens profil, der præger forsiden, men på de nye, vil det være H. M. Kong Frederik.

Rådhusbetjent Flemming Dam bestrider en del tillidsposter som tillidsrepræsentant, fællestillidsrepræsentant og faggruppeformand for alle rådhusbetjente i Danmark. Herudover er han med i diverse MED-udvalg samt FOA 1's repræsentantskab. "Som TR har jeg jo ofte møder, samtaler med kollegaer, jeg skal besøge ude i byen, og så er dagen jo ligesom bare gået," fortæller han.

på Frede," siger Flemming, som vi møder en dag i marts. I dagens anledning bærer han sin medalje.

"Vi er faktisk en 4-5 rådhusbetjente, der har fået Fortjenstmedaljen. Det er medarbejdere, der alle blev ansat i årene 1979-80. Man bliver spurgt, om man vil indstilles, og så skal man give Ordenskapitlet lov til at indhente oplysninger og straffeattester."

Flemming er også helt på det rene med, at man bliver kaldt ind efter rangordenen, når man ankommer til audiensen, og at man forventes at bære uniform og hvide handsker.

"Jeg har hørt, at man kan låne hvide handsker derinde, hvis man ikke selv har. Jeg skal jo møde i uniform, fordi jeg er tjenestemand. Og så har man tre minutter til selve mødet," fortæller han.

Et langt arbejdsliv i Københavns Kommune

"Jeg kom direkte fra militæret. Jeg er gift med en lillesøster til en af mine soldaterkammerater; vi fandt hinan-

den, mens jeg var i militæret i 1979. Jeg var udstationeret på Bornholm og var færdig med militærtjeneste i august, og vi kunne få en lejlighed i København pr. 1. november," fortæller Flemming.

Så det passede som fod i hose, så manglede der bare et job. Med en studentereksamen i baglommen kiggede han jobannoncer i Søndags Berlingeren og kom til samtale to steder, ét af dem var Københavns Rådhus, hvor han startede 6. november 1979.

"Jeg havde tænkt, at jeg jo altid kunne finde noget andet, men det blev der ikke noget af, for så fik vi jo børn, og så var vi nødt til at arbejde," griner han.

"Man bliver ansat herinde på Rådhuset som rådhusbetjent og bliver så lejet ud til de forskellige jobcentre og forvaltninger, og der har været rigtig mange omrokninger i Københavns kommune," fortæller Flemming.

Han startede i Rådhus Forvaltningens 6. afd. og kom rundt i alle

hjørner af de forskellige københavnske kommunalforvaltninger, inden cirklen sluttede på Københavns Rådhus.

"Så nu er jeg i Økonomiforvaltningen i Københavns Ejendomme, i Center for Ejendomme, Rådhuservice. Rådhuservice består ud over Arrangementservice af Rådhusvagten samt Post og Skanning. Og vi bliver stadig udlånt til Socialforvaltningen, så man kan sige, at jeg har været igennem hele møllen!" konkluderer Flemming.

En fremtid som rejsende senior

Som den travle FTR og rådhusbetjent Flemming er, har han stadig lidt svært ved at forestille sig at gå på pension. Alligevel begynder han at se frem til friheden til at rejse.

"40 år er ikke så lang tid, når man kigger bagud, og inde i mit hoved er jeg ikke klar til at gå på pension. Men jeg går og vænner mig lidt til tanken, og jeg regner med at stoppe i sommer 2025, så er jeg 66."

Flemming glæder sig til at tage hul på et nyt kapitel i sit liv med rejser sammen med konen, og de har allerede planlagt en 2-måneders USA-tur.

"Vi har planlagt at rejse en hel masse, det er jo det, der er hovedformålet. Vi glæder os til at køre tværs over USA til næste efterår. Vi starter i New York og kører ned gennem Washington DC til South Carolina for at se de gamle borgerkrigsområder og så videre op igennem Midtvesten til Omaha Nebraska. Så tager vi Route 66 de sidste 1.000 km til Californien," fortæller Flemming, der gerne vil opleve en 4th of July i det store land på den anden side af dammen. ■

Vidste du det om kongelige medaljer?

I takt med, at den offentlige sektor gennem tiden er blevet større, er der blevet tildelt flere kongelige fortjenstmedaljer. Antallet af personer, der modtager Den Kongelige Fortjenstmedalje i sølv varierer fra år til år, men de senere år er mellem 1000-1600 personer årligt blevet tildelt medaljen, som dermed er den danske dekoration, som tildeles hyppigst.

Den Kongelige Fortjenstmedalje er den ældste eksisterende belønningsmedalje i Danmark. Den blev indstiftet den 16. maj 1792 af Kong Christian 7. og findes i to grader, i guld og i sølv. Fortjenstmedaljen i guld gives kun ved sjældne lejligheder. Fortjenstmedaljen i sølv gives i dag for en fortjenstfuld indsats efter mindst 40 års uafbrudt ansættelse indenfor samme ansættelsesmyndighed i det offentlige (for deltidsansættelse og for en række ansættelsesgrupper gælder særlige regler). Under dronning Margrethe hed medaljen Dronningens Fortjenstmedalje.

Hvem beslutter, hvem der skal have en Fortjenstmedalje?

Det er arbejdsgiveren, der indstiller medarbejderen til Den Kongelige Fortjenstmedalje i sølv. Det er Kong Frederik, der tager endelig stilling til eventuel tildeling af Fortjenstmedaljer.

Hvem overrækker medaljen?

Fortjenstmedaljen i Sølv overrækkes almindeligvis af modtagerens chef i forbindelse med et jubilæumsarrangement. Der følger et diplom med medaljen, som forbliver modtagerens ejendom. Dronning Margrethe bestemte i 1981, at medaljemodtagerne opfordres til at indsende en levnedsbeskrivelse, hvor man kan skrive om, hvad man har oplevet og foretaget sig i sit liv. Man kan skrive frit fra leveren, for ingen får adgang til levnedsbeskrivelserne før 50 år

efter forfatterens død, medmindre denne har ønsket noget andet. Fortjenstmedaljen skal ikke tilbageleveres ved modtagerens død.

I audiens hos kongen

Det er frivilligt at komme i audiens hos kongen, men ønsker man at takke for kongen personligt for Fortjenstmedaljen, kan man tilmelde sig. Mødet foregår på Christiansborg Slot, hvor kong Frederik holder audiens en række mandage i løbet af året. Selve samtalen med kongen varer ca. 3 minutter. Man skal være forberedt på, at man kommer ind efter rangorden og derfor kan risikere at vente nogle timer på at komme til. Det forventes, at man møder til audiensen i pænt tøj, og bærer hvide handsker, (man kan låne et par, hvis man ikke har nogen). Man bærer selvfølgelig den tildelte medalje.

Hvad koster det en medalje?

Arbejdsgiveren opkræves et gebyr på aktuelt 2.800 kr. pr. fortjenstmedaljeekspedition og 2.200 kr. pr. belønningsmedaljeekspedition. Gebyret opkræver ministeriet på Kabinetssekretariatets vegne.

Medaljen er fremstillet af Georg Jensen. Der er endnu ingen dato for, hvornår de nye medaljer med billede af kong Frederik X på, bliver klar.

FOTO: ANETTE OLSEN

Kilde: Kongehuset.dk

Nye regler for opsparing af frihed

I forbindelse med overenskomstforhandlingerne blev der diskuteret opsparing af frihed, så man kan holde en længere frihedsperiode, end Aftale om ferie ellers giver mulighed for.

FOTOS: COLOURBOX

I Aftale om ferie har medarbejderne ret til 5 ugers ferie om året samt en uges feriefrihed, hvilket – som alle ved – giver 6 ugers ferie.

Men reglerne på det private arbejdsmarked, hvor man opsparer en fritvalgspulje typisk på 8 % af lønnen, som kan bruges til enten løn, ferie eller pension, har også givet en række diskussioner på det offentlige arbejdsmarked, hvor krav og ønsker kan være meget forskellige afhængig af arbejdsplads, køn, faggruppe og alder. Der har samtidig været en modvilje blandt arbejdsgiverne mod tiltag, som kan begrænse arbejdsudbuddet i en tid, hvor der mangler arbejdskraft i et meget stort omfang. Ekstra frihed vil begrænse dette arbejdsudbud.

Den debat har de fleste offentlige fagforbund haft i løbet af de sidste 3 – 4 år, og der blev på trods af

problemerne indgået en aftale, som skulle kunne tilgodese nogle af de behov, som den enkelte medarbejder kan have.

Der blev indgået en aftale, som giver mulighed for at opspare frihed til senere afvikling. Medarbejderne kan opspare frihed af overarbejde og over-/merarbejde for deltidsansatte. Men kun for den del der er udmøntet til afspadsering i henhold til de respektive overenskomster og arbejdstidsaftaler, og som ikke har været afviklet indenfor arbejdstidsaftalernes eller overenskomsternes fastsatte afviklingsperiode.

Arbejdsgiver kan i stedet for udbetaling af den ikke-afviklede afspadsering aftale med den ansatte, at afspadseringen opspares til frihed. Medarbejderne kan opspare 6. ferieugetimer optjent i henhold til regler om opsparing af 6. ferieugetimer

for personale ansat i kommunerne. Medarbejderen skal give meddelelse om opsparing inden 1. oktober i afholdelsesperioden for 6. ferieugetimer. Det er magen til de nuværende regler.

Der kan til enhver tid maksimalt være opsparet frihed svarende til 15 dage, heraf maksimalt 8 dage efter reglerne om opsparing af frihed af overarbejde/merarbejde. Ved afholdelse af frihed nedskrives det opsparede med det afholdte antal timer. Frihed kan afvikles som hele dage eller timer.

Det er relativt ukompliceret, men hvis du har problemer, så ring til FOA 1.

Aftaleteksten er endnu ikke udsendt, men den kommer på både Forhandlingsfællesskabets og KL's hjemmesider.

Aftalen gælder først fra 1. april 2025, så der er god tid. ■

FOTO: KIM WENDT

Sommerudflugt på kanalerne med FOA 1

HOP MED OM BORD på en hyggelig kanalrundfart med gode kolleger, familie og venner og oplev vores smukke hovedstad fra søsiden. Vi har vores egen guide med byhistoriker og forfatter Allan Mylius Thomsen, som vil guide os igennem kanalerne.

Vi stævner ud fra Gl. Strand i en båd, hvor der vil være god plads til at sidde og nyde udsigten af bylivet, der glider forbi. Det eneste, du skal gøre, er at melde dig til, møde op og sætte dig til rette med en kold sodavand eller øl. Husk solcremen!

Dato: 20. august
kl. 16.30, afgang

fra Gl. Strand.
Turen tager to timer.

Mødested:
Nettobådene på
Gl. Strand (ved
metroen)

MELD DIG TIL HER

Byvandring med Gadens Stemmer – FOA 1

KOM MED FOA 1 når vi 4. juli drager ud på en unik eftermiddagstur i København sammen med Gadens Stemmer.

Gadens Stemmer skriver selv om deres ture "En byvandring med Gadens Stemmer går lige i hjertet. Guiden inviterer dig ind i en personlig, hjertevarm, men barsk livshistorie fra kanten af samfundet.

Hver guide deler sin egen unikke fortælling om favntag med livet som socialt udsat, med op- og nedture, sejre og vendepunkter. Guiderne formidler deres erfaringer fra de sårbare positioner, de har levet eller lever i, og repræsenterer en bred vifte af livserfaringer indenfor social udsathed, herunder hjemløshed, stofbrug, kriminalitet, sexsalg og psykisk sårbarhed.

På den 90-minutters byvandring tager guiden dig med på en personlig rute gennem et kvarter, og til steder,

der har haft særlig betydning for guidens livshistorie. Vi tror på, at ægte møder mellem mennesker styrker sammenhængskraften i samfundet.

Byvandringen giver indsigt i livet som socialt udsat, og du møder en guide, der i dag befinder sig på et bedre sted i livet. Vores guider kan ikke rummes på det ordinære arbejdsmarked, men som Gadens Stemmer-guider er de eksperter i at formidle, hvor barskt livet kan være. De får en stemme, bliver lyttet til og modtager løn for deres arbejde. Det er Gadens Stemmers formål."

Dato: Torsdag d. 4. juli 2024

Start lokation: Stampesgade 1,
1702 Kbh. V [ved Metroplads]

Slut lokation: Reden

Starttid: 16.00 (varighed 1,5 time)

Tilmelding: <http://tilmeldmig.dk/?9999244805>

Gratis for medlem af FOA 1
+ 1 ledsager

Book din ferie i FRANKRIG

Er du til aktiv ferie, fransk kultur og gastronomi? Og har du ferieuger, du endnu ikke har planlagt? Så er der stadig plads i FOAs skønne feriebolig i start juli og i august.

Ardèche ligger i det sydøstlige Frankrig og ferieboligen er et charmerende gammelt byhus beliggende i den lille by Thueyts. Huset er fra 1300-tallet og indeholder køkken-
-alrum, 2 soveværelser, en stue med mulighed for en opredning til 2 og et enkelt badeværelse. Derudover er der en stor Cave [kælder/indgangsparti], og der er kun 250 m til nærmeste købmand.

Ardèche er en ægte naturperle med dramatiske og betagende landskaber. Det er et område, hvor der er rig mulighed for aktiv ferie til vands, til fods eller på mountainbike.

Tag på kano- og kajakture op ad floden eller på vandre- og badeture i Ardèche-slugten, som er Frankrigs svar på Grand Canyon. Der findes masser af grotter og huler, man kan besøge, fx drypstenshulerne ved l'Aven d'Orgnac eller grotterne Caverne d'Orgnac. Et andet oplagt udflugtsmål er naturfænomenet Pont d'Arc, en bro, der er formet naturligt ved, at floden har gravet sig gennem klippevæggen.

For vinelskere er der mulighed for at tage på vinsmagningsture på vingårde, og går du efter kulinariske oplevelser, finder du restauranter, cafeer og lokale markeder i den nærliggende by Vallon Pont d'Arc.

For at kunne booke FOAs ferieboliger skal du dels være medlem af FOA 1 og kunde i TJM.

SE BILLEDERNE OG
BOOK HER:
ARDÈCHE, FRANKRIG

Er du jobsøgende
og på udkig efter
et nyt job?

**Så tilbyder FOA A-kasse
gratis webinarer.**

Du behøver ikke være ledig for at deltage. Er du i arbejde og jobsøgende, er du også velkommen til at deltage.

SE WEB-
INARERNE HER:

[www.foa.dk/
a-kasse/webinar-
jobsoegende](http://www.foa.dk/a-kasse/webinar-jobsoegende)

Er du flyttet?

Så husk at give FOA 1
besked om din nye adresse,
og også hvis du har fået nyt
telefonnummer eller mail.

FOA 1's ordinære generalforsamling

**AFHOLDES 28.
NOVEMBER 2024**

Leder // Nr. 2 // 2024

AFDELINGSFORMAND
KEN PETERSSON

Prepper du?

Den nyudnævnte forsvarschef udtalte i sit første interview med Danmarks Radio, at han ikke havde taget nogle forbehold privat i forhold til en eventuel krig - han havde med andre ord ikke preppet [kommer af det engelske ord for at forberede].

Man kan både preppe i forhold til krise, men også i forhold til krig, derfor var hans udtalelse interessant, ikke mindst fordi der er givet opfordringer til at preppe i flere af vores nabolande.

Der er i skrivende stund en del snak om hybridkrig, som vi angiveligt bliver udsat en del for, men som jo kan blive alvorlig, hvis der kommer store angreb. En del af dagsordenen er nok magthavernes lyst til at holde en krisestemning over os, omvendt er jeg ikke så meget i tvivl om, at russerne nok kan lukke et eller flere elforsyningselskaber, hvis de måtte ønske det og sætter nok ressourcer bag.

Så vil det være fornuftigt at forberede sig bare en anelse, eller skal vi bestorme Bilka i en hamstringsbølge efter toiletpapir?

Når man laver en Googlesøgning på preppe, så er det tydeligt, at det allerede er en stor forretning, også i Danmark, selvom vi er langt efter svenskernes lyst til samme.

Når jeg ser, hvilke store annoncører, der kommer frem, når man laver en sådan søgning: "Grejfreak" og "Spejdersport" og lignende, slår det mig, at en del af det måske også er ønsket om "aldrig at gå ned på udstyr".

Jeg læser så også, at den typiske køber af preppeudstyr i Sverige er kvinde og bosat i en af de større byer, og så bliver jeg igen i tvivl.

Som du nok kan læse af ovenstående, er jeg selv i tvivl; er det at preppe bare en anden slags sølvpapirshat, eller er det at undlade en omgang manglende rettidig omhu.

Jeg har set, at dem, som anbefaler det, mener, at man skal kunne klare sig selv i nogle dage, hvis samfundet af den ene eller anden grund ikke har tid og overskud til alle.

Jeg har omvendt også set argumenter for, at det blot handler om at holde befolkningen stangen og forhindre lyst til at gøre oprør eller protestere, da der er en voldsom ydre fjende.

Mange af jer er en del af det danske beredskab, og uanset om I er ansat på et kraftværk, en ambulancetjeneste, et hospital eller et beredskab, så er der forventninger om, at I passer på os alle, også i en krisesituation.

Men hvad gør I selv? Vi vil gerne i kontakt med nogle af jer, som bruger tid på at preppe og nogle af jer, som synes, at det er det rene tidsspilde.

Ikke fordi vi behøver at finde den samme løsning, men måske er det et emne, det kunne være interessant at blive klogere på.

Jeg ved ikke, hvad jeg skal mene/gøre, ved du det?

Har du forslag, kommentarer eller egne erfaringer, du gerne vil dele, så skriv til: foa1@foa.dk